

Ako sa v komunite rodí zmena,

Autisti - Agentúra špecializovaných služieb pre autistov a iné zdravotné posihnutia/Autisti

n. o., Bratislava

SS-1-031

Cieľom projektu je zapojením mladých ľudí s duševnými poruchami, relevantných subjektov z radov MVO a zdrojov komunity Úradu BSK prispieť k ich nezávislému životu a systémovým zmenám v komunite.

Opis projektu – idea, hlavné aktivity a výstupy:

Projekt sa zameriava na cieľovú skupinu mladých ľudí s duševnými poruchami, pričom do konceptu ich nezávislého života v komunite zapája najmä poskytovateľov sociálnych služieb z radov partnerských MVO, regionálnu samosprávu a verejnosť.

Vo výskumnej časti nadväzuje na existujúce koncepčné materiály, zameria sa na zmonitorovanie slabších miest v procese poskytovania sociálnych služieb a na špecifikovanie tých postupov, ktoré by mohli viesť k posilneniu rozvojového potenciálu MVO zvnútra.

Okrúhle stoly za prítomnosti cieľovej skupiny mladých ľudí s duševnými poruchami boli zamerané na sieťovanie, spoluprácu, model integrovaných služieb v komunite a rozvojové stratégie smerom k terénym sociálnym službám.

Mladí ľudia s duševnými poruchami sa aktívne podieľali na vzdelávacích aktivitách výberom tém, ktoré sú pre nich dôležité. Svoju tvorivosť prezentovali na autorskej výstave.

Príklady dobrej praxe:

Projekt Ako sa v komunite rodí zmena reagoval na aktuálnu situáciu starostlivosti o mladých ľudí s duševnou poruchou v regióne Úradu BSK, bol potrebný na začatie zmien vo vzťahu k cieľovej skupine smerom k posilneniu komunitných služieb.

Cieľom projektu bolo zapojením mladých ľudí s duševnými poruchami, relevantných subjektov z radov MVO a zdrojov komunity Úradu BSK prispieť k nezávislému životu cieľovej skupiny a systémovým zmenám v komunite.

Jednotlivé aktivity vychádzali zo zistených potrieb klientov, ktorým dlhodobo chýba možnosť primeranou a individualizovanou formou si doplniť zručnosti potrebné pre sociálne a pracovné začlenenie. Klientom tiež chýbal priestor na sebavyjadrenie a stretávanie sa mimo obvyklého priestoru zariadenia sociálnych služieb alebo psychiatrickej ambulancie.

V projekte sa stali klienti spoluautori jednotlivých aktivít, počas celého trvania projektu boli pozývaní na stretnutia a aktivity a podľa svojho aktuálneho zdravotného stavu sa zúčastňovali:

- vzdelávacích a tréningových aktivít, ktorých obsahové zameranie si vopred zvolili klienti sami a projektový tím zabezpečil priestory, lektora a pohostenie. Tým bolo zaručené, že aktivitou budú pokryté/nasýtené aktuálne potreby klientov. Lektori pracovali tak, aby aj v skupinkách bol možný individualizovaný prístup a aby bola atmosféra príjemná a priaznivá na prijatie informácií, na praktické nácviky a po skončení aj na individuálne rozhovory
- dvoch okrúhlych stolov, na ktoré boli okrem klientov pozývaní zástupcovia MVO z radov poskytovateľov sociálnych služieb pre cieľovú skupinu mladých ľudí s duševnou poruchou a zástupca Úradu BSK. Okrúhle stoly slúžili na prípravu spoločne koordinovaných aktivít a ako

dobrá prax sa ukázala prítomnosť klientov, ktorí dávali bezprostrednú spätnú väzbu a aktívne vstupovali do programu

- výskumu, a to formou vyplnenia dotazníka. Inovatívnu bola možnosť poskytnúť pri vyplňaní pomoc a podporu zo strany zamestnancov MVO, ktorí poznali klienta a jeho životnú situáciu. Išlo teda o vyplnenie tzv. zástupným spôsobom
- autorskej výstavy v mesiaci apríl 2014 v priestoroch vstupnej haly Spoločenského domu Nivy, ktorá bola prístupná širokej verejnosti a priblížila tvorivé schopnosti mladých talentovaných autorov.

Dobrou praxou v projekte bola spolupráca s prednostom Psychiatrickej kliniky LF UK a Univerzitnej nemocnice Bratislava Doc. MUDr. Jánom Pečeňákom, CSc. a MUDr. Krajčovičovou, s ktorými bola dohodnutá kontinuálna a systematická spolupráca medzi zdravotníckym zariadením a agentúrou ako poskytovateľom sociálnych služieb terénnou formou. Práve v čase, kedy sa z pacienta stáva sociálny klient a užívateľ sociálnych služieb bola v minulosti pomerne častá skúsenosť, že po prepustení z nemocnice občan nevyhľadal rajónneho psychiatra a nepokračoval v stanovenej liečbe alebo nevedel o možnosti pomoci cez sociálne služby, prípadne ostal sociálne, spoločensky alebo pracovne izolovaný. Nadviazaná spolupráca vytvára podmienky, aby preliečení pacienti neprepadávali do prostredia bez primeranej pomoci, liečby a podpory, ktorú potrebujú. Prepojenie zdravotníckych a sociálnych služieb predstavuje žiadaný medzirezortný kolegiálny tímový prístup a je prínosom pre všetkých zainteresovaných:

- pre klienta zaručí potrebnú podporu v jeho včlenení sa do komunity, sprievodcovstvo v kontakte s úradmi, spoluprácu s rodinou, využívanie celého spektra služieb v komunite a pod.
- pre lekárov je to okrem iného istota, že pacient bude naďalej spolupracovať s poskytovateľom sociálnych služieb a bude liečený ambulantne, ďalej je to možnosť upozorniť na špecifiká pacienta a jeho potreby z pohľadu zdravotného stavu, katamnesticky sledovať pacienta a pod.
- pre sociálnych pracovníkov ako poskytovateľov sociálnych služieb je to profesionálny príspevok do komunitných a terénnych služieb v kontexte deinštitucionalizácie.

Prínosom projektu je aj overenie potreby využívať v distribučnej činnosti všetky služby, ktoré konkrétny klient potrebuje, bez ohľadu na to, či ich poskytuje verejný alebo neverejný poskytovateľ. Ďalším prínosom je vytvorená sieť spolupracujúcich MVO.

Pri zostavovaní Žiadosti o NFP sme vychádzali z našich pracovných skúseností a zistení z poradenského procesu s užívateľmi sociálnych služieb agentúry a pretavili ich do jednotlivých aktivít projektu. Cielené a adresné zmeny je možné realizovať len na základe objektívnych zistení, k čomu okrem existujúcich strategických materiálov Úradu BSK prispela aj výskumná časť projektu s aktuálnymi údajmi a doporúčeniami pre všetkých aktérov regionálnych politík. Ďalšie aktivity boli zamerané na participáciu klientov tak, aby svojou vlastnou zažitou skúsenosťou vstúpili do zmien a tvorili ich. Za realizáciu projektu patrí vďaka všetkým zúčastneným jednotlivcom i organizáciám, pretože každá zmena si vyžaduje určité úsilie, je výsledkom ochoty zmenu uskutočniť a vyjsť z obvyklých postupov a stereotypov. Z pohľadu agentúry ako realizátora je význam projektu v tom, že sme cestou „zdola“ prispeli k naštartovaniu regionálnych /komunitných zmien tak, ako je to uvedené v názve projektu (za našu organizáciu poskytovanie terénnej sociálnej práce).

Summary:

The project "How a Change in a Community is Born" responded to the current situation of young people with mental disorder in the region of Bratislava Self-Governing Region. The project was needed to start changes related to the target group, strengthening community services and independent living of the clients. Activities of the project were based on real needs of the clients, who were missing the opportunity to gain skills needed for social inclusion in an appropriate, individualized way. The clients were also missing a space for self-realization and for meetings out of the social services or the psychiatric ambulance environment.

Common problem is, that a patient released from a hospital care won't search for a local psychiatrist and follow the treatment plan or that the patient does not know of the possibility of receiving social services support and becomes socially isolated. The project established conditions for the patients not to fall down to an environment with no primary help and support they need. Interconnection of the social and health services is a benefit for all subjects involved.

The project activities were focused on Bratislava region and the target group were people with mental disorders. Networking created opportunities for the clients and helps to fulfill gaps and overtake barriers in the services effectiveness.

While is a person with mental disorder left alone for searching services after released from a hospital, the treatment is often interrupted and therefore the hospital treatment is less effective. More effective model is based on a cooperation with the psychiatrist to network the client to social counseling services providers (need of field work) during his/her stay in the hospital and plan when the support for the client starts. This way, the patient is guided to ambulant psychiatrist's care and other services and supports. The client gets information of the possible services and programs, which selection should be in a level that is helpful in social and work inclusion.

Networking and the possibility for flexible selection of programs is a good tool for a the client to choose a program, service or activity according to his/her own needs with no limitation to the type of the service provider (low level of information or subscription the client to a particular service with no open opportunity of choice could be a barrier) significantly increases not only the accessibility and effectiveness of the services, but also a opportunity for integration, variability of the environment, meeting new people, gaining a strengthening skills needed for independent community living.

The need of development of a field social services, as well as choice possibilities for clients no matter who is the service provider and other recommendations were a part of a research during the project and are published on a web side. Results of the research were send to the office of the Bratislava Self-Governing Region as well as to the other regional offices.